

2017

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} of each question

1. a) Discuss the features of Modern Civilization. 12
ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- b) Write short notes on the following: 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) Gandhi and Modern Civilization
ଗାନ୍ଧି ଏବଂ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା
- ii) Alternative Modernity
ବିକଳ ଆଧୁନିକତା ।

OR

- c) Provide a critique on development. 12
ବିକାଶର ଏକ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରଦାନ କର ।
- d) Write short notes on the following: 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) Gandhi's criticisms of Modern Development.
ଆଧୁନିକ ବିକାଶ ସଂପର୍କରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସମାଲୋଚନା

ii) Narmada Bachao Andolan

ନର୍ମଦା ବଚାଓ ଆନ୍ଦୋଳନ ।

2. a) Discuss Gandhian theory of Satyagraha. 12

ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସଂପର୍କରେ ଗାନ୍ଧିଜୀର ତତ୍ତ୍ୱଟି ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Kheda Satyagraha

ଖେଡ଼ା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ

ii) The issue of Temple Entry

ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

OR

c) Write an essay on social harmony and post partition
Communal Unity. 12

ସାମାଜିକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଏବଂ ଦେଶ ବିଭାଜନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ
ଏକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Idea of Trusteeship

ତ୍ରଷ୍ଟିସିଦ୍ଧି ଧାରଣା

ii) Critique of Caste

ଜାତିବାଦର ସମାଲୋଚନା ।

3. a) What is racism ? Discuss various anti-racism movements. 12

ଜାତିବାଦ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଜାତିବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗଠିତ ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following: 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Martin Luther King

ମାର୍ଟିନ୍ ଲୁଥର କିଙ୍ଗ

ii) Pacifism

ଶାନ୍ତିବାଦ ।

OR

c) Write an essay on Women's Movements. 12

ନାରୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following: 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) An example of a Pacifist movement

ଶାନ୍ତିବାଦୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ଉଦାହରଣ

ii) Gandhigiri

ଗାନ୍ଧିଗିରି ।

4. a) Discuss Gandhi's concept of Swaraj. 12

ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସ୍ୱରାଜ ଡକ୍ଟ୍ରି ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) Swaraj over self
ଆତ୍ମ ସ୍ୱରାଜ
 - ii) A method of non-cooperation
ଅସହଯୋଗର ଏକ ଉପାୟ ।

OR

- c) Write an essay on Gandhi's concept of Swadeshi. 12
ଗାନ୍ଧିଜୀର ସ୍ୱଦେଶୀ ତତ୍ତ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।
- d) Write short notes on the following : 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) One criticism of Swadeshi Movement
ସ୍ୱଦେଶୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ସମାଲୋଚନା
 - ii) One criticism of Non-cooperation Movement
ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ସମାଲୋଚନା ।

2017

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} of each question

1. a) Discuss the features of Modern Civilization. 12
ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- b) Write short notes on the following: 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) Gandhi and Modern Civilization
ଗାନ୍ଧି ଏବଂ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା
- ii) Alternative Modernity
ବିକଳ ଆଧୁନିକତା ।

OR

- c) Provide a critique on development. 12
ବିକାଶର ଏକ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରଦାନ କର ।
- d) Write short notes on the following: 4 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :
- i) Gandhi's criticisms of Modern Development.
ଆଧୁନିକ ବିକାଶ ସଂପର୍କରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସମାଲୋଚନା

ii) Narmada Bachao Andolan

ନର୍ମଦା ବଚାଓ ଆନ୍ଦୋଳନ ।

2. a) Discuss Gandhian theory of Satyagraha. 12

ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସଂପର୍କରେ ଗାନ୍ଧିଜୀର ତତ୍ତ୍ୱଟି ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Kheda Satyagraha

ଖେଡ଼ା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ

ii) The issue of Temple Entry

ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

OR

c) Write an essay on social harmony and post partition

Communal Unity.

12

ସାମାଜିକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଏବଂ ଦେଶ ବିଭାଜନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଏକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Idea of Trusteeship

ତ୍ରଷ୍ଟିସିଦ୍ଧି ଧାରଣା

ii) Critique of Caste

ଜାତିବାଦର ସମାଲୋଚନା ।

3. a) What is racism ? Discuss various anti-racism movements. 12

ଜାତିବାଦ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଜାତିବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗଠିତ ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following: 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Martin Luther King

ମାର୍ଟିନ୍ ଲୁଥର କିଙ୍ଗ

ii) Pacifism

ଶାନ୍ତିବାଦ ।

OR

c) Write an essay on Women's Movements. 12

ନାରୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following: 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) An example of a Pacifist movement

ଶାନ୍ତିବାଦୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ଉଦାହରଣ

ii) Gandhigiri

ଗାନ୍ଧିଗିରି ।

4. a) Discuss Gandhi's concept of Swaraj. 12

ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସ୍ୱରାଜ ଡକ୍ଟ୍ରି ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Swaraj over self

ଆତ୍ମ ସ୍ୱରାଜ

ii) A method of non-cooperation

ଅସହଯୋଗର ଏକ ଉପାୟ ।

OR

c) Write an essay on Gandhi's concept of Swadeshi. 12

ଗାନ୍ଧିଜୀର ସ୍ୱଦେଶୀ ତତ୍ତ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following : 4 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) One criticism of Swadeshi Movement

ସ୍ୱଦେଶୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ସମାଲୋଚନା

ii) One criticism of Non-cooperation Movement

ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ସମାଲୋଚନା ।

2017

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions selecting either {(a),(b)}

or {(c),(d)} of each question

1. a) Discuss the main features of Indian Party System. 12

ଭାରତୀୟ ଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) i) What is Multi-Party System ? 4

ବହୁଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

- ii) Write short note on the growth of Religious Parties. 4

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦଳମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଅ ।

OR

- c) Explain the determinants of Voting behaviour of Voters. 12

ଭୋଟରମାନଙ୍କର ନିର୍ବାଚନୀ ଆଚରଣର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

- d) i) What is Gender Politics ? 4
ଲିଙ୍ଗ ରାଜନୀତି କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- ii) What is the role of Religion to play in the determination of the electoral behaviour of voters. 4
ଭୋଟରମାନଙ୍କର ନିର୍ବାଚନୀ ଆଚରଣରେ ଧର୍ମର ଭୂମିକା କ'ଣ ?
2. a) Discuss the demands for secession from the Indian Union. 12
ଦେଶରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଦାବୀଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- b) i) Why Regionalism grew ? 4
ଆଞ୍ଚଳିକତାବାଦ କାହିଁକି ଦେଖାଯାଏ ?
- ii) What do you mean by Autonomy for States ? 4
ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱାୟତ୍ତତା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

OR

- c) Analyse the challenges of Secularism in India. 12
ଭାରତରେ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ପ୍ରତି ଆହ୍ୱାନଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।
- d) i) Is India a Secular State ? 4
ଭାରତ ଏକ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ର କି ?

ii) Mention the Provisions for safeguards of Minority. 4

ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଅ ।

3. a) Explain the role of Caste in Indian Politics. 12
ଭାରତୀୟ ରାଜନୀତିରେ ଜାତିର ଭୂମିକା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

b) i) What do you mean by Politicisation of Caste ? 4

ଜାତିର ରାଜନୀତିକରଣ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

ii) What is Caste Association ? 4

ଜାତି ସଭା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

OR

c) Describe Gender inequality as a challenge to Indian's Political System. 12

ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନାରୀ ଅସମାନତା ଏକ ଆହ୍ୱାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

d) i) What is Class ? 4

ଶ୍ରେଣୀ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

ii) Role of Caste in the decision making process. 4

ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାତିର ଭୂମିକା କ'ଣ ଅଟେ ?

4. a) Describe the nature of the Indian State. 12
ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- b) i) Is India a Centralised State ? 4
ଭାରତ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରାଭିମୁଖୀ ରାଷ୍ଟ୍ର କି ?
- ii) Mention the basic aims of welfare state. 4
ଜନମଙ୍ଗଳ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଅ ।

OR

- c) "India is a Federal State in form but unitary in spirit" – Examine. 12
“ଭାରତ ଗଠନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସଂଘୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ଏକିକ ରାଷ୍ଟ୍ର” - ପରୀକ୍ଷା କର ।
- d) i) Is India a developing State ? Explain in brief. 4
ଭାରତ ଏକ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି କି ? ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।
- ii) Is India a Socialist State ? Explain in brief. 4
ଭାରତ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ର କି ? ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Define Freedom and distinguish between positive and negative Freedom. 12

ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ରତାର ସଞ୍ଜା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

- b) Write short notes of the following : 4 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Freedom of Belief.

ବିଶ୍ୱାସର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର

- ii) Freedom of Dissent.

ଅସହମତିର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର ।

OR

- c) Write an essay on Freedom as emancipation and development. 12

ବନ୍ଧନ ମୁକ୍ତି ଏବଂ ଉନ୍ନତି ହିସାବରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

[Turn Over

d) Write short notes of the following : 4 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Freedom of Expression

ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ

ii) Negative Freedom.

ନକାରାତ୍ମକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ।

2. a) Define Equality and discuss its features and significance. 12

ସମାନତାର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହାର ଲକ୍ଷଣ ଏବଂ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes of the following : 4 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

(i) Political equality

ରାଜନୈତିକ ସମାନତା

(ii) Equalitarianism.

ସମାନତାବାଦ ।

OR

c) Define Affirmative Action and give your arguments for and against Affirmative Action. 12

ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହାର ସପକ୍ଷ ଏବଂ ବିପକ୍ଷରେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କର ।

d) Write short notes of the following : 4×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Formal Equality (ii) Background Inequality.

ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସମାନତା ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଅସମାନତା ।

3. a) Define justice and write a note on indispensability of Justice. 12

ନ୍ୟାୟର ସଞ୍ଜା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟତା ସଂପର୍କରେ ଏକ ଚିହ୍ନଟା ପ୍ରଦାନ କର ।

b) Write short notes of the following : 4×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Procedural Justice. (ii) Distributive Justice.

କାର୍ଯ୍ୟବିଧିକ ନ୍ୟାୟ ବଣ୍ଟନଗତ ନ୍ୟାୟ ।

OR

c) Provide your arguments for and against Capital punishment. 12

ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ସପକ୍ଷ ଏବଂ ବିପକ୍ଷରେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର ।

d) Write short notes of the following : 4×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

(i) Global Justice. (ii) Meaning of Justice.

ସାର୍ବଭୌମିକ ନ୍ୟାୟ ନ୍ୟାୟର ଅର୍ଥ ।

4. a) Write an essay on rights of the girl child. 12

କନ୍ୟା ସନ୍ତାନର ଅଧିକାର ସଂବନ୍ଧରେ ଏକ ରଚନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

b) Write short notes of the following : 4 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) Natural Rights.

ପ୍ରାକୃତିକ ଅଧିକାର

ii) Legal Rights.

ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ।

OR

c) What is Political obligation ? How is it related to Civil Disobedience ? 12

ରାଜନୈତିକ ଆନୁଗତ୍ୟ କ'ଣ ? ଏହି ଆଇନ ଅମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ କିପରି ସଂପର୍କିତ ?

d) Write short notes of the following : 4 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) Moral Rights.

ନୈତିକ ଅଧିକାର ।

ii) Cultural Relativism.

ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଲଗ୍ନତା ।

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The questions are of equal value

Answer *all* questions

1. a) Discuss the trends of Indian party system.

ଭାରତର ଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଧାରା ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Biparty system

ଦ୍ୱିଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ii) One-party Dominant system.

ଏକଦଳ ଆଧିପତ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

OR

c) Explain the role of Caste and Religion as determinants of voting behaviour.

ନିର୍ବାଚନୀ ଆଚରଣର କାରକ ହିସାବରେ ଜାତି ଏବଂ ଧର୍ମର ଭୂମିକା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Rise of Regional Parties.

ଆଞ୍ଚଳିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ଥାନ

ii) Left and Right parties.

ବାମପନ୍ଥା ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥା ଦଳ ।

2. a) Write an essay on politics of secession in India.

ବିଚ୍ଛିନ୍ନତାବାଦୀ ରାଜନୀତି ସଂପର୍କରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

b) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) Minority Communalism.

ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସାଂପ୍ରଦାୟିକବାଦ

ii) Secularism.

ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ।

OR

c) Critically examine both minority and majority Communalism.

ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସାଂପ୍ରଦାୟିକବାଦ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ସାଂପ୍ରଦାୟିକବାଦକୁ ଆଲୋଚନା ମୂଳକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) Politics of Secession.

ବିଚ୍ଛିନ୍ନତାବାଦୀ ରାଜନୀତି

ii) Politics of Accommodation.

ସାଲିସର ରାଜନୀତି ।

3. a) What is Politicization of Caste ? Discuss its causes and impact.

ଜାତିର ରାଜନୀତିକରଣ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଯାଏ ? ଏହାର କାରଣ ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

- i) Affirmative Action.

ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ

- ii) Casteization of Politics.

ରାଜନୀତିର ଜାତିକରଣ ।

OR

- c) Define Affirmative Action. Discuss affirmative action policies in relation to women.

ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର । ନାରୀମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

- i) Affirmative Action for caste

ଜାତି ନିମନ୍ତେ ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ

- ii) Affirmative Action for class.

ଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ।

4. a) Explain the welfare dimensions of the Indian state.
ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଜନମଙ୍ଗଳକାରୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।
- b) Write short notes on the following :
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :
- i) Economic development of India.
ଭାରତର ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି
- ii) Coercive apparatus of the state.
ରାଷ୍ଟ୍ରର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ମାଧ୍ୟମ ।

OR

- c) Discuss various measures of socio-economic development undertaken by the Government of India.
ଭାରତ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- d) Write short notes on the following :
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :
- i) Changing nature of Indian state.
ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ପ୍ରକୃତି
- ii) Welfare dimension of Indian state.
ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଜନମଙ୍ଗଳକାରୀ ଦିଗ ।

II-UG-Pol.Sc(GE)-II (NC)

2022

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 12

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) The word Good Governance was first introduced by _____ Bank.

ଗୁଡ୍ ଗଭରନେନ୍ସ ଶବ୍ଦଟି _____ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ।

b) Globalisation started after the _____ war.

_____ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଜଗତୀକରଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

c) Non-Govt. organisations are a part of _____ society.

ଅଣସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ _____ ସମାଜର ଏକ ଅଂଶ ।

d) Leaving enough for the next generation is called _____ development.

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିବାକୁ _____ ଉନ୍ନୟନ କୁହାଯାଏ ।

e) System of various layers of government is called _____ decentralization.

ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ସରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ _____ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କୁହାଯାଏ ।

f) Citizen's charter was first introduced in _____ country.

ନାଗରିକ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରଥମେ _____ ଦେଶରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

g) In India Right to Information Act was passed in the year _____ .

ଭାରତରେ ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ _____ ମସିହାରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ।

h) The Odisha Right to Public Service Act was passed in the year _____ .

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ସେବା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ _____ ମସିହାରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ।

i) The lowest layer of government in the Panchayat Raj system is the _____.

_____ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ତରର ସରକାର ।

j) Transparency is a feature of _____ governance.

ସ୍ୱଚ୍ଛତା _____ ଶାସନର ଏକ ଲକ୍ଷଣ ।

k) The Panchayat Raj system at the district level is called _____ Parishad.

ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ _____ ପରିଷଦ କୁହାଯାଏ ।

l) Globalisation demands _____ market economy.

_____ ବଜାର ଅର୍ଥନୀତି ଜଗତୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following within two to three sentences each : 2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) What is governance ?

ଶାସନ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

b) Define civil society.

ନାଗରିକ ସମାଜର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।

c) Define globalisation.

ଜଗତୀକରଣ ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।

d) What is the meaning of good governance ?

ସୁଶାସନର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

e) What is the role of market in globalisation ?

ଜଗତୀକରଣରେ ବଜାରର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

f) Mention any two functions of the Gram Panchayat.

ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

g) What is the need for sustainable development ?

ପୋଷଣୀୟ ଉନ୍ନୟନର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?

h) What is the meaning of democratic decentralization ?

ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

i) What is the need for citizens' charter ?

ନାଗରିକ ଦସ୍ତାବିଜର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?

j) Why do we need Right to Information.

ଆମର ସୂଚନା ଅଧିକାରର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?

Part-III

3. Write notes on any *eight* of the following within 75 words each : 3 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଚିତ୍ତଶା ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Nature of Governance

ଶାସନର ପ୍ରକୃତି

b) The Civil Society

ନାଗରିକ ସମାଜ

c) Good Governance

ସୁଶାସନ

d) Ecological balance

ପରିବେଶୀୟ ସନ୍ତୁଳନ

e) Notified Area Council

ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ

- f) Local government elections in Odisha
ଓଡ଼ିଶାର ଆଞ୍ଚଳିକ ସରକାର ନିର୍ବାଚନ
- g) Deepening of Democracy
ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଗଭୀରୀକରଣ
- h) Electronic Governance.
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଶାସନ
- i) Citizen's Charter.
ନାଗରିକ ଦସ୍ତାବିଜ
- j) Corporate Social Responsibility.
କର୍ପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ଵ ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Discuss the meaning and types of Governance. 7

ଶାସନର ଅର୍ଥ ଏବଂ ପ୍ରକାରଭେଦ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Explain the role of state in the era of globalisation.

ଜଗତୀକରଣ ଯୁଗରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭୂମିକା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

5. a) Discuss the features of Good Governance. 7

ସୁଶାସନର ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Explain the relationship between sustainable development and governance.

ପୋଷଣୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଶାସନ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

6. a) Discuss the need and functions of institutions of local governance. 7

ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Explain the need and mechanisms of peoples participation in local governance.

ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସନର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ମାଧ୍ୟମ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

7. a) Discuss various features of Public Service Guarantee Act. 7

ସୁନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ ସେବା ଆଇନର ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Discuss various activities undertaken in India to fulfil Corporate Social Responsibility.

କରପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ନିମନ୍ତେ ଭାରତର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଆଲୋଚନା କର ।

2022

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 12

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Laski was a supporter of _____ freedom.

ଲାସ୍କି _____ ସ୍ଵାଧୀନତାର ସମର୍ଥକ ଥିଲେ ।

b) Absence from restraints is known as _____ freedom.

ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତକୁ _____ ସ୍ଵାଧୀନତା କୁହାଯାଏ ।

c) To disagree from the majority opinion is known as freedom of _____.

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ମତ ସହିତ ଏକମତ ନହେବାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

d) To provide for special provisions for weaker sections is called _____ action.

ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

- e) _____ justice is enforceable in the court of law.
_____ ନ୍ୟାୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଏ ।
- f) John Rawl was a supporter of _____ justice.
ଜନ୍ ରଲ୍ _____ ନ୍ୟାୟର ସମର୍ଥକ ଥିଲେ ।
- g) The concept of justice which considers entire world as a single community is known as _____ justice.
ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ଏକକ ସମାଜ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟ ତତ୍ତ୍ୱକୁ _____ ନ୍ୟାୟ କୁହାଯାଏ ।
- h) The rights which are available on birth are known as _____ rights.
ଜନ୍ମରୁ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ମିଳେ ତାକୁ _____ ଅଧିକାର କୁହାଯାଏ ।
- i) _____ rights are recognised by courts of law.
_____ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ୱୀକୃତ ।
- j) Political rights are considered _____ generation rights.
ରାଜନୈତିକ ଅଧିକାରକୁ _____ ପିଢ଼ିର ଅଧିକାର ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

k) _____ provided the Utilitarian grounds of political obligation.

_____ ବ୍ୟବହାରବାଦୀ ରାଜନୈତିକ ମାନ୍ୟତାର ସମର୍ଥକ ଥିଲେ ।

l) The rights of various cultures to coexist is called _____.

ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କୃତିର ସହାବସ୍ଥାନ ଅଧିକାରକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

Part-II

2. Answer any *eight* of the following within two to three sentences each :

2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) What is freedom of belief ?

ବିଶ୍ୱାସର ଅଧିକାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

b) Write one merit of positive freedom.

ଅସ୍ଥିବାଚକ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- c) Define Equalitarianism.
ସମାନତା ବାଦର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।
- d) Provide one demerit of social exclusion.
ସାମାଜିକ ବହିଷ୍କରଣର ଗୋଟିଏ ଦୋଷ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- e) Define moral justice.
ନୈତିକ ନ୍ୟାୟର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।
- f) Why procedural justice is known as a narrow concept of justice ?
ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନ୍ୟାୟକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ ନ୍ୟାୟ ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ?
- g) Define natural rights.
ପ୍ରାକୃତିକ ଅଧିକାରର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।
- h) What are second generation rights ?
ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଢ଼ିର ଅଧିକାର କ'ଣ ?
- i) Define force as a ground of political obligation.
ରାଜନୈତିକ ମାନ୍ୟତାର ଏକ ଭିତ୍ତି ହିସାବରେ ଶକ୍ତିର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

j) Define multiculturalism.

ବହୁ ସଂସ୍କୃତିବାଦର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।

Part-III

2. Write short notes on any *eight* of the following within two to three sentences each : 2×8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଣା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Negative freedom

ନାସ୍ତିବାଚକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା

b) Freedom of expression

ମତବ୍ୟକ୍ତି କରିବାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ

c) Social Exclusion

ସାମାଜିକ ବହିଷ୍କରଣ

d) Political equality

ରାଜନୈତିକ ସମାନତା

e) Natural justice

ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ

- f) Global justice
ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ନ୍ୟାୟ
- g) Moral Rights
ନୈତିକ ଅଧିକାର
- h) Second generation of rights
ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଢ଼ିର ଅଧିକାର
- i) Consent as a ground of political obligation.
ସ୍ୱୀକୃତି ରାଜନୈତିକ ମାନ୍ୟତାର ଏକ ଭିତ୍ତି ।
- j) Cultural Relativism.
ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତା ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Discuss the relative merits and demerits of
Negative and positive freedom. 7
ଅସ୍ଥିବାଚକ ଏବଂ ନାସ୍ଥିବାଚକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାର ଆପେକ୍ଷିକ ଦୋଷଗୁଣ
ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Provide your arguments for and against affirmative action.

ସକାରାତ୍ମକ କ୍ରିୟାର ସପକ୍ଷ ଏବଂ ବିପକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କର ।

5. a) Discuss various types of justice. 7

ନ୍ୟାୟର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରଭେଦ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Define distributive justice and discuss its merits.

ବିତରଣାତ୍ମକ ନ୍ୟାୟର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହାର ଗୁଣ ଆଲୋଚନା କର ।

6. a) Explain various types of rights. 7

ଅଧିକାରର ପ୍ରକାରଭେଦ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

OR

b) Discuss three generations of rights.

ତିନୋଟି ପିଢ଼ିର ଅଧିକାର ଆଲୋଚନା କର ।

7. a) Analyze various grounds of political obligation. 7

ରାଜନୈତିକ ମାନ୍ୟତାର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମି ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

OR

b) Define cultural relativism and discuss its usefulness.

ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତାର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଲୋଚନା କର ।

II-UG-Pol.Sc(CC)-IV (NC)

2022

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 12

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) India has _____ party system.

ଭାରତରେ _____ ଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

b) The majority voters of BJP belong to _____ religion.

ବିଜେପି ଦଳୀୟ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ଭୋଟଦାତା _____ ଧର୍ମର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

c) _____ is the Chief of the Election Commission of India.

_____ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର ମୁଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

d) Demand for separate state is a form of _____.

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦାବୀ _____ ର ଏକ ପରିପ୍ରକାଶ ।

- e) Politics based on religion is known as _____.
ଧର୍ମ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ରାଜନୀତି କୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
- f) A state having no official religion is called a _____ state.
ରାଷ୍ଟ୍ରଧର୍ମ ନଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ _____ ରାଷ୍ଟ୍ର କୁହାଯାଏ ।
- g) Reservation policies is known as _____ action.
ଆରକ୍ଷଣ ନୀତିକୁ _____ କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ ।
- h) Impact of politics on caste is called _____ of caste.
ଜାତି ଉପରେ ରାଜନୀତିର ପ୍ରଭାବକୁ ଜାତି _____ କୁହାଯାଏ ।
- i) Odisha has _____ percentage of reservation for women in Panchayat Raj elections.
ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ନିର୍ବାଚନରେ ଓଡ଼ିଶାର ନାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ _____ ପ୍ରତିଶତ ଆରକ୍ଷଣ ରହିଅଛି ।
- j) _____ conducts elections to Rajya Sabha.
ରାଜ୍ୟ ସଭାକୁ ନିର୍ବାଚନ _____ ପରିଚାଳନା କରେ ।
- k) Jharkhand Mukti Morcha (JMM) is a _____ political party.
ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ମୁକ୍ତି ମୋର୍ଚ୍ଚା ଗୋଟିଏ _____ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ।

1) Bahujan Samaj Party is a _____ based party.

ବହୁଜନ ସମାଜ ଦଳ ଏକ _____ ଭିତ୍ତିକ ଦଳ ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following within two to three sentences each : 2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) What do you mean by religion based politics ?

ଧର୍ମ ଭିତ୍ତିକ ରାଜନୀତି କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

b) What is multi party system ?

ବହୁଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ'ଣ ?

c) Mention one cause of regionalism.

ଆଞ୍ଚଳିକବାଦର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) Define secularism.

ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତାର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।

e) What do you mean by Marginalised class ?

ଉପେକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

- f) State one cause of Communalism in India.
ଭାରତରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟବାଦର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- g) What is gender based voting ?
ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିୟ ଭୋଟଦାନ କ'ଣ ?
- h) What do you mean by dynastic politics ?
ବଂଶଭିତ୍ତିୟ ରାଜନୀତି କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- i) Suggest one electorel reforms.
ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ସଂଶୋଧନ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- j) Mention one function of the Election Commission of India.
ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-III

3. Write short notes on any *eight* of the following within 75 words each : 3 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) The Mandal Commission Report.

ମଣ୍ଡଳ କମିସନ ରିପୋର୍ଟ

- b) One dominant party system

ଗୋଟିଏ ଦଳର ଆଧିପତ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା

- c) Class based voting behaviour
ଶ୍ରେଣୀ ଭିତ୍ତିକ ଭୋଟଦାନ
- d) Demand for regional autonomy
ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ୱୟଂ ଶାସନର ଦାବୀ
- e) India as a secular state
ଭାରତର ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା
- f) Politicisation of caste
ଜାତିର ରାଜନୀତି କରଣ
- g) Electoral reservation for women
ନାରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ବାଚନୀ ଆରକ୍ଷଣ
- h) The Indian National Congress
ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ
- i) Developmental dimension of India
ଭାରତର ଉନ୍ନୟନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ
- j) Composition of The Election Commission of India.
ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର ଗଠନ ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Discuss the features of Indian Party system. 7

ଭାରତୀୟ ଦଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Explain the functions of the Election Commission of India.

ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

5. a) Define regionalism and discuss its causes. 7

ଆଞ୍ଚଳିକବାଦର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Analyse the debate between Secularism and Communalism.

ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟବାଦ ମଧ୍ୟରେ ତର୍କର ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

6. a) Define affirmative action and discuss various steps towards affirmative action for women. 7
ସକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ନାରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ନିଆଯାଇଥିବା ସକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Discuss the influence of caste and politics on each other.
ଜାତି ଏବଂ ରାଜନୀତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରନ୍ତି ଆଲୋଚନା
କର ।

7. a) Analyse the welfare dimension of the Indian state. 7
ଭାରତର ଜନମଙ୍ଗଳକାରୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

OR

- b) Discuss the nature of India as a coercive state.
ଏକ ଦମନକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ଭାରତର ପ୍ରକୃତ ଆଲୋଚନା
କର ।